

TEKI ŹRÓDŁOWE

Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego
w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Odział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Podczas prac edytorskich ujednoliciliśmy pisownię, w tym znaki interpunkcyjne. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwiać odbiór dokumentu.

1981, marzec 19
Teleks nr 108

AP Legnica, KW PZPR, sygn. 749
maszynopis

W dniu 18 marca 1981 roku odbyło się w Komitecie Wojewódzkim w Legnicy robocze spotkanie I Sekretarza KW PZPR z I Sekretarzami KZ/POP 33 jednostek gospodarczych.

W czasie dyskusji przedstawiciele zakładowych organizacji partyjnych przekazali między innymi następujące wnioski i opinie, zgłaszane przez członków partii.

1. W projekcie „Tymczasowego regulaminu wyborczego” przyjętego przez Komitet Centralny PZPR nie uwzględniono powszechnie zgłaszanych postulatów przyjęcia w pełni demokratycznych zasad wyborczych. Spotyka to się ze zdecydowaną krytyką podstawowych organizacji partyjnych.
2. Niezbędne jest wyraźne sprecyzowanie w Statucie PZPR kompetencji POP w zakładzie, jasne określenie statutu POP oraz I Sekretarza KZ/POP.
3. Wśród członków partii w wielu środowiskach robotniczych nie został przełamany kryzys zaufania do kierownictwa partii. Świadczą o tym często formułowane krytyczne opinie o zbyt wolno przebiegającym procesie odnowy, wiązanym najczęściej ze zmianami personalnymi na kierowniczych stanowiskach partyjnych.
4. Krytycznie ocenia się przebieg i rzetelność rozliczenia członków partii, którzy nie przestrzegali norm Statutu PZPR. Postuluje się aktywniejszy udział aparatu wymiaru sprawiedliwości w badaniach zarzutów o łamanie zasad praworządności i nieprzestrzeganie prawa. Rozliczyć należy nie tylko członków PZPR.
5. Nadal niska jest frekwencja na zebraniach partyjnych, zwłaszcza spośród pracowników wydziałów produkcji podstawowej. Na przykład na ostatnim zebraniu OOP wydziału produkcyjnego w Zakładach Naprawczych Maszyn w Polkowicach frekwencja wyniosła około 10%. Często przyczyny nieobecności formułowane są złośliwie np. „musiałem stać w kolejce”.
6. Istnieje tendencja, dalszego odpływu z Partii robotników, co może ukształtować strukturę PZPR z przewagą inteligencji. Warunkiem zahamowania tego procesu jest uwiarygodnienie polityki odnowy poprzez szybkie reagowanie i uwzględnienie powszechnie zgłaszanych postulatów załóg robotniczych, zwłaszcza w odniesieniu do zagadnień wewnątrzpartyjnych.
7. Oczekuje się na jak najszybsze określenie osobistej odpowiedzialności tow. E. Gierka za zaistniałą sytuację kryzysową i rozliczenie go za nieprawidłowości.
8. Wśród członków partii zgłasza się szereg wątpliwości w związku z Uchwałą KC PZPR o zakazie uczestnictwa w strajkach o charakterze politycznym.

Uznaje się, że uchwała ta nie będzie realizowana w sytuacjach konfliktowych, wynikających z niezłatwionych do końca spraw personalnych w stosunku do osób na kierowniczych stanowiskach, obciążanych winą za zaistniałą w kraju sytuację społeczno-gospodarczą, a często nawet za nadużycia. Informacje o rzeczywistych przyczynach tych konfliktów są niepełne, nieszczerze co pogłębia brak zaufania i rodzi niejednokrotnie na tym tle odruchy solidarności. Problemy związane z kwalifikacją charakteru strajku i jego przyczyn rozstrzygane są przez członków partii na podstawie informacji NSZZ „Solidarność”. Poza tym wśród członków partii w środowiskach robotniczych panuje przekonanie, że dopóki nie będzie się przestrzegać demokratycznych zasad uwzględniania postulatów większości przy podejmowaniu decyzji przez KC PZPR, Biuro Polityczne i Sekretariat, gdy instancje będą „głuche” i „ślamazarne” w załatwianiu wniosków POP dopóty formą egzekwowania demokracji wewnątrzpartyjnej będzie demonstracja woli i siły w postaci strajków niezależnie od ich charakteru.

9. Podaje się, że jednym z zasadniczych motywów stwarzania oddolnych nacisków na przeprowadzenie pełnej kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed zjazdem i jak najrychlejszego odbycia IX Zjazdu jest kryzys zaufania do członków partii na kierowniczych stanowiskach w aparacie partyjnym.
10. W celu przeciwdziałania podejmowania przez instancje terenowe NSZZ „Solidarność” akcji strajkowych na tle lokalnych konfliktów proponuje się wyznaczenie przez Rząd terminu zgłoszenia do wicepremiera M. Rakowskiego wszystkich kwestii spornych, wymagających rozstrzygnięcia przez komisje rządowe. Ustalone przez wicepremiera, uzgodnione terminy rozpatrzenia i załatwienia spraw winny być przestrzegane obustronnie.
11. Krytycznie ocenia się brak szerszych i szczegółowych informacji o pracy naczelnych instancji PZPR; pozytywnie natomiast – transmisje telewizyjne obrad Sejmu. Podkreśla się konieczność przenoszenia dyskusji i z planów KC PZPR, posiedzeń Komisji Zjazdowej i Zjazdów PZPR na forum społeczeństwa poprzez bezpośrednie transmisje telewizyjne i radiowe.

I Sekretarz KW PZPR
Ryszard Romaniewicz

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom I
Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Ewa Danilewicz

Publikacja w ramach projektu: „Karnawał wolności”, czy walka o szacunek i godność. Zagłębie Miedziowe w okresie „pierwszej Solidarności”, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023